

ชื่อหลักสูตร การสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์
จำนวน ๓๗ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรม (ชั้นเรียนวิชาชีพ)

ความเป็นมา

หมวกฟางพลาสติกกลายประยุกต์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน เป็นเอกลักษณ์บ่งบอกถึงชีวิตความเป็นอยู่ความเจริญทางด้านวัฒนธรรมความมีศิลปะความประณีตบรรจง ความมานะอดทน ตลอดจนสะท้อนความเป็นอยู่วิถีชีวิตของคนสมัยก่อน ทุกสิ่งจะถูกถ่ายทอดออกมาทางความคิด ซึ่งดั้งเดิมจะไม่มีลวดลายมากนัก พัฒนาลวดลายอันสวยงามตามแนวคิดสมัยใหม่ การสานหมวกด้วยฟางพลาสติกจะถูกถ่ายทอดกันมาและจะพัฒนาไปเรื่อยๆ

ปัจจุบันการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ กำลังจะหายไปถ้าเราไม่รู้จักอนุรักษ์รักษา ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมเอาไว้ เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ผู้คนต้องการความสะดวกสบาย และความรวดเร็วทางด้านการครองชีพ การสานหมวกด้วยฟางพลาสติกต้องพิถีพิถัน ใช้เวลาในการสานหลายวัน เสียเวลาไม่คุ้มค่ากับแรงที่ลงไป แต่การสานหมวกด้วยฟางพลาสติกจะสะท้อนออกมาถึงความละเอียดอ่อนของฝีมือ ลวดลายบนหมวกจะอ่อนช้อยงดงามบ่งบอกถึงความเป็นธรรมชาติ และยากที่จะมีผู้ที่มีฝีมือในการสาน ซึ่งปัจจุบันมีไม่มากนัก ปัจจุบัน ศร.ระดับตำบลเกดดำ กำลังรณรงค์ให้คนในชุมชนได้ใช้หมวกที่สานด้วยมือ ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีทำให้หมวกที่สานด้วยมือเป็นที่นิยมขึ้นชอบของผู้ที่ได้พบเห็น อนุรักษ์รณรงค์ให้ความรู้ใหม่หันมาสนใจและใช้ผลิตภัณฑ์หมวกที่สานด้วยมือมากขึ้นให้รู้คุณค่าของหมวกที่สานด้วยมือเป็นสิ่งที่หาได้ยากในปัจจุบันเพราะต้องใช้ความเพียรพยายามอดทนในการทำ ชาวชนในปัจจุบันไม่มีการสืบทอดภูมิปัญญาเหล่านี้ไว้จะมีกี่คนเก่าแก่ในบางหมู่บ้านเท่านั้นที่ยังมองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้และได้สืบทอดต่อมาแต่ก็เหลือน้อยมาก

ปัจจุบันเราได้พัฒนารูปแบบหมวกที่สานด้วยมือในด้านรูปทรงเพื่อให้สวยงามคงทน และเข้าสู่มาตรฐานสากลในระดับส่วนปลายก็จะดัดแปลงออกไปตามภูมิปัญญาของคนท้องถิ่น สะท้อนถึงวิถีชีวิต ศิลปะของคนรุ่นก่อนสานต่อมาถึงคนรุ่นปัจจุบันควรรักษาและอนุรักษ์ เอาไว้ให้ดียิ่งขึ้น

หลักการของหลักสูตร

หมวกฟางพลาสติกกลายประยุกต์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน เอกลักษณ์บ่งบอกถึงชีวิตความเป็นอยู่ความเจริญทางด้านวัฒนธรรมความมีศิลปะความประณีตบรรจง มีสานด้วยมือจะสะท้อนออกมาถึงความละเอียดอ่อนของฝีมือ ลวดลายบนหมวกจะอ่อนช้อยงดงามบ่งบอกถึงความเป็นธรรมชาติ และยากที่จะมีผู้ที่มีฝีมือการสานในปัจจุบัน

ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเกดดำ จึงได้จัดทำหลักสูตรการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ ให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อฟื้นฟู อนุรักษ์ รณรงค์ให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจและใช้ ผลิตภัณฑ์ หมวกฟางพลาสติกกลายประยุกต์ มากขึ้น ให้รู้คุณค่าของหมวกฟางพลาสติกที่สานด้วยมือ มีการสืบ ทอดภูมิปัญญา และพัฒนารูปแบบหมวกฟางพลาสติกในด้านรูปทรง เพื่อให้สวยงามคงทน และเข้าสู่ มาตรฐานสากล

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อเพิ่มทักษะในการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ ให้ตรงตามความต้องการของตลาด
๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาอาชีพ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน ๓๗ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๑.๑ ความสำคัญการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด
 - ๑.๒.๒ การใช้แรงงาน
 - ๑.๒.๓ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
 - ๑.๒.๔ ทุน
 - ๑.๒.๕ การบรรจุหีบห่อ
 - ๑.๒.๖ การขนส่ง
 - ๑.๒.๗ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
 - ๑.๓ แหล่งเรียนรู้
 - ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพ
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๒.๑ ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๒.๑.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานหมวก
 - ๒.๑.๒ คุณสมบัติของหมวก
 - ๒.๑.๓ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๒.๑.๔ สถานที่ / พื้นที่
 - ๒.๒ ขั้นตอนการสานหมวก
 - ๒.๒.๑ การจัดทำ / จัดหา
 - ๒.๒.๒ การนำฟางพลาสติกมาถัก
 - ๒.๓ ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการสานหมวก
 - ๒.๔ การสานหมวก
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานหมวก

- ๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๓.๑.๑ การวางแผนการจัดการสานหมวก
 - ๓.๑.๒ การดูแลรักษาการควบคุมคุณภาพการสานหมวก
 - ๓.๑.๓ การลดต้นทุนในการสานหมวก
 - ๓.๑.๔ การทำรายรับ – รายจ่าย
- ๓.๒ การจัดการการตลาด
 - ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง
 - ๓.๒.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์
 - ๓.๒.๓ การส่งเสริมการขายและการบริการ
- ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง
 - ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๑) ค่าใช้จ่าย
 - ๒) การเตรียมวัสดุอุปกรณ์
 - ๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการสานหมวก
- ๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการสานหมวก
 - ๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพการสานหมวก
 - ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการสานหมวก
 - ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพการสานหมวก
 - ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพการสานหมวก
 - ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการสานหมวก

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

- ๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
- ๓. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น VCD,DVD

การวัดและประเมินผล

- ๑.การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- ๒.การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงาน ชิ้นงาน ที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการสมัคร
๒. เอกสารการลงทะเบียนเรียน
๓. หลักฐานการประเมินผลระหว่างเรียน
๔. บันทึกขออนุมัติจบหลักสูตร
๕. วุฒิบัตร
๖. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตร สามารถนำความรู้และประสบการณ์ เทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพ วิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบด้วยทางพลาสติกภายใน

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ได้ ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ได้แก่ การลงทุน ดูแลรักษา ทน และตรวจสอบได้ ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ได้ ๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ได้	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ ๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด ๑.๒.๒ การใช้แรงงาน ๑.๒.๓ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ วิทยากร ครูหรือผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้างเจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่าและความต้องการของตลาด	๑	-
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์	๒.๑ อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ได้ ๒.๒ สามารถเตรียมวัสดุในการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์	๒.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ ๒.๒ การเตรียมวัสดุการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ ๒.๓ การออกแบบลายหมวก ๒.๔ ขั้นตอนในการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์	๑.๑ วิทยากรอธิบายให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ ฝึกปฏิบัติในการเตรียมวัสดุในการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ ๑.๒ วิทยากรอธิบายให้ความรู้และฝึกปฏิบัติในการพับการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลายประยุกต์ การขึ้นโครงหมวก	๑	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการ การสานหมวกด้วยฟางพลาสติกลาย ประยุกต์ ๑) ระยะเวลาที่สานและการ ประกอบหมวกกับการจำหน่าย ๒) ขนาดของหมวกแต่ละใบ กับความต้องการของตลาด ๓) ราคาขาย ๔) คู่แข่งขัน ๓.๓.๒ การวางแผนการจัดการ ความเสี่ยง ๓.๔ การวางแผนการดำเนินงาน แบบ ตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)	พลาสติก ๓.๒.๓ ดำเนินการตามกระบวนการจัดการ การตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคา ขาย การส่งเสริมการขาย จำหน่ายสินค้า ฯลฯ ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง จัดให้ผู้เรียนศึกษา ๓.๓.๑ ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเรื่องการจัดการความ เสี่ยง ๓.๓.๒ ฝึกการวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง ๓.๔ การวางแผนการดำเนินงาน ๓.๔.๑ ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนการ ดำเนินงานในแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart) ๓.๔.๒ ฝึกปฏิบัติการทำแผนการประกอบอาชีพการ สานตะกร้าจากเส้นพลาสติกตามแบบตารางการ ปฏิบัติงาน (Gantt Chart)	๑	๔

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔. โครงการประกอบอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์	๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพการสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ได้ ๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ได้ ๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ได้ ๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ได้ ๕. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการ	๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ ๓. องค์ประกอบของโครงการอาชีพสานหมวกด้วยฟางพลาสติกกลายประยุกต์ ๔. การเขียนโครงการอาชีพ ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง ๓. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ ๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ ๕. จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง ๖. กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป	๑	๕

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	อาชีพसानหมวกด้วยฟาง พลาสติกกลายประยุกต์ได้ ๖. เขียนโครงการในแต่ละ องค์ประกอบให้เหมาะสมและ ถูกต้องได้ ๗. ตรวจสอบความเหมาะสม และสอดคล้องของโครงการ อาชีพसानหมวกด้วยฟาง พลาสติกกลายประยุกต์ได้				
รวม				๑๐	๒๗

